

GREEN POZIVLJA VLADO ZA OŽIV- LJENJE CWA

Predsednik A. F. of L. pravi, da so župani velikih mest vznemirjeni nad relifnim problemom, ki jih čaka prihodnja zima.

ATLANTIC CITY, 6. avg. — Predsednik Ameriške delavske federacije, William Green, ki se mudi na desetdnevni konferenci izvrševalnega odbora federacije, je danes apeliral na vladu, da zopet pokliče k življenju Civil Works Administration, da se vsaj delno omili bodo med brezposelnimi v državi, katerih je še vedno nad 10 milijonov. Dejal je, da župani vseh velikih mest s strahom čakajo prihodnje zime, ker ne vedo, kako bodo v stanu rešiti problem rešila za brezposelne. NRA je silila, da brezposelnost nekoliko zmanjšala, ampak ne dovolj in civilna dela so nujno potrebna, če se hoče pozimi odvrniti katastrofo.

Green je tudi dejal, da se brezposelnosti ne bo odpravilo, dokler se ne uvede splošnega petdnevnega delovnega tedna. Istočasno pa se iz Washingtona poroča, da ni nobenih znamenj, da vlada namerava delati kakšne spremembe glede pomožne akcije v prihodnji zimi.

Te dni je bilo poročano iz Detroita, da je unija avtomobilskih delavcev pri Hudson Motor Co., ki šteje 7.000 članov, izstopila iz Ameriške delavske federacije. Green je dejal, da se vlad tega ne razburja in da se bo unija gotovo prej ali slej vrnila pod okrilje federacije.

Veselje in žalost

Joseph Mintz, 39-letni električni kontraktor, je dobil pismo od sorodnikov v Californiji, da naj pride tja, kjer so boljše prilike za uspeh in napredek kot pa tukaj na vzhodu.

Včeraj je imel odpotovati z ženo in tremi malimi otroci. V soboto zvečer so mu prijatelji privedli na dom, 807 E. 88 St. "presenečenje". Vse je bilo židne volje in vsi so mu želeli sreče na zapadu. Zabava je trajala do zgodnjih jutranjih ur. "Se enkrat kmal plesat," je rekel Mintz ter se zasukal ob zvoku vesele godbe. Med plesom pa se je nenadoma zgrudil ter umrl. Zadel ga je srčna kap. Namesto na veselo pot se vdova in otroci sedaj pripravljajo na pogreb moža in očeta.

Revolta proti avtomobilistom

Prebivalci mesta Cachan v Ohio so v nedeljo zaprli vse ceste, ki vodijo skozi mesto kot izraz revolte proti zunanjim avtomobilistom. Razjarjeni meščani so kričali na avtomobiliste, da ne bodo pustili, da bi se še nadalje pobijali njih otroke. Končno je posredovala policija, ter odprla ceste. Tekom šestih mesecev je bilo v občini, ki šteje 1500 prebivalcev, v avtnih nesrečah ubitih 28 oseb, med katerimi je bilo več otrok, 39 pa je bilo ranjenih.

Iz svetovne razstave

Pozdrave iz svetovne razstave v Chicagu pošiljajo Mrs. Anna Slopek, hči Frieda in sin Ralph iz 775 E. 185 St.

Socijalistična stranka v Cuyahoga okraju ot- vorila volilno kampanjo

Predsednik strankine narodne eksekutive opisuje strašne razmere med poljskimi delavci v južnem Ohio.

V nedeljo se je vršil na Pin-tarjevi farmi piknik, na katerem je socijalistična stranka uradno otvorila svojo volilno kampanjo v Cuyahoga okraju. Navzoč je bil Leo Krzycki iz Milwaukee, predsednik narodne eksekutive, ki je v svojem govoru opisal mi-zerne razmere, v katerih živijo poljski delavci v južnem Ohio, kjer se že več tednov vrši štrajk mož in žena, ki delajo na ve-likih čebulnih nasadih.

"Človek bi skoro ne verjel, da so take razmere mogoče v Ame-riki," je dejal Krzycki. "Prepo-toval sem že večino evropskih dežela in videl sem že večji del Amerike, ampak še nikjer nisem videl takih peklenjskih razmer in takega izkoriščanja kot se vrši v čebulnih nasadih v McGuffey, Ohio. Videl sem male otroke, ki počasi gnijo in umirajo v rev-šini prav tako kot gnije čebulja na poljih tekom stavke. Uradne številke kažejo, da je odstotek jetike med delavci čebulnih na-sadov višji kot kje drugje v dr-žavi.

"Ampak teh razmer niso krivi le lastniki. Krivda leži na ramah vsega prebivalstva v Ohio. Ob-lasta v Columbusu so gluhe za prošnje trpečih, ker delavstvo dopušta, da izkoriščevalci osta-jajo pri vladnem kimilu."

Govornik je dejal, da ko je skušal obiskati socijalistične or-ganizatorje, ki se nahajajo v Kentonu, O., v ječi, je bil brutalno zavržen.

Krzycki je dejal, da Modri o-rel ni znesel zlatega jajca, kot se je pričakovalo, iz enostavne-ga vzroka, ker se je poslovanje NRA prepuščalo velebizniškim interesom. Nekaterim unijskim voditeljem se je dalo nekaj ura-dov, kjer sede radi lepšega, am-pak prava moč NRA je v rokah velebizniških glavarjev.

Socijalistični kandidat za go-vernerja John Somerlate je izja-vil, da je imel visoke nade, ko je vlada prevzela kontrolo nad bankami. "Ampak zdaj jih je izročila nazaj isti stari tolpi, da bo lahko še naprej izkoriščala in sleparila ljudstvo," je dostavil.

Piknika se je vdeležilo okrog 1500 ljudi. Med navzočimi se je pobiralo prispevke za obrambo zaprtih delavskih organizatorjev v Kentonu.

Izlet po jezeru

V sredo zvečer, 8. avgusta, priredi Lake Shore Post od American Legion poseben izlet po jezeru ali takozvani "Moonlight Ride". Kakor je bilo že enkrat poročano, sta na parniku "Good-time" dva plesišča, kjer bo do-volj prostora za vse izletnike.

Za one, katerih ples ne veseli, bo na razpolago obilo druge za-bave in vodvil. Kdor še nima vstopnice, jo lahko dobi na po-molu pred odhodom parnika v posebni koči na levi strani. — Vstopnina je samo 60c za ose-bo.

Licenca kluba SDD

Ker se je raznesla govorica, da je klub Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. izgubil "liquor li-cence", želi vodstvo opozoriti javnost, da to ni resnica. Klub je sam vrnil licenco A-2, katero več ne rabi, ker posluje pod li-cenco D-4. Toliko v pojasnilo. Klub SDD je odprt kot običajno.

500 AVTOMOBILOV ZGO- RELO V SKLADIŠČU

BUFFALO, 5. avg. — Sinoči je tukaj zgorelo Lehigh Valley skladišče, kjer je bilo spravlje-nih 500 novih avtomobilov, ki se jih dovažajo sem iz Detroita za razvažanje v Pennsylvaniji in New Yorku. Poškodovana sta bila tudi dva parnika. Škoda znaša okrog pol milijona dolar-jev. Kako je nastal ogenj, ni znano.

MLADA ŽENA UMORJENA.

HOLLISTER, Cal., 5. avgusta — Dve milje od San Juana je bilo danes najdeno truplo neke mlade ženske, ki je bila očitno vržena iz avtomobila, pri čemur si je zlomila vrat.

ELEKTRIKA PROTI STENI- CAM.

Neki inženjer v Varšavi, ki ni mogel spraviti stenic nikakor iz svojega stanovanja in je mo-ral zaradi njih nadležnosti preb-deti mnogo noči, je rešil prob-lem uničevanja stenic z električ-nimi sredstvi.

Zgradil je aparat, ki izžareva kratke valove. Z njim je obse-val stene stanovanja in je dose-gel po tej poti nepričakovano velik uspeh. V kratkem je elek-trika pomorila vse stence v sta-novanju, kjer je poprej gomaze-lo mrčesa. Inženjer je zdaj pri-javil svojo napravo za patent in je verjetno, da mu bo ta pa-tent nesel mastne obresti.

Nov grob

Po šestletni bolezni je premi-nul Robert Menich, rodem Hr-vat, doma iz vasi Rujavec, na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko kot 14-leten mlade-nič. Tukaj zapušta soprogo, sin-čka in hčerko ter enega strica v Pennsylvaniji. Pogreb se bo vr-šil v petek popoldne ob 1. uri iz hiše žalosti na 1411 E. 51 St. Naj počiva v miru!

Ruski strah

Edini strah sovjetske Rusije danes je, da pride do nove voj-ne v Evropi, v katerem slučaju bi ji Hitler najbrže skušal iztr-gati Ukrajino, Japonci pa bi Ru-sijo napadli na Vzhodu. Vsled tega se Rusija pripravlja, da brani svojo zemljo, ampak želi, da se ohrani mir. Tako je izja-vil te dni v Clevelandu Jos. Bar-nes, ravnatelj ameriškega sveta v instituciji za mirovne ustano-ve.

Doma je najlepše...

Svetovno razstavo v Chicagu sta obiskala poznana Mr. in Mrs. Jakob Švigel, 19230 Pashow Ave. Ob tej priliki sta tudi obis-kala Mrs. Frances Gregorič, v Jolietu, Ill., ki je sestra Mr. Švi-gla, s katerim se nista videla že celih 27 let. Mr. in Mrs. Švigel pravita, da je Joliet črn, Chica-go zanimiv, a najlepše je pa v Clevelandu.

Bolezni

Teško bolna se nahaja na svo-jem domu Mrs. Julia Struna, 14719 Saranac Rd. Prijateljice in znanci so vabljeni, da jo obiš-čejo, mi pa ji želimo skorajnje okrevanje!

Hitler zatrjuje, da je Nemčija za mir

Nacijski glavar je izjavil čas-nikarju, da Nemčija ne bo šla nikdar več v vojno, ra-zen v obrambo sedanjih mej.

LONDON, 8. avg. — Nacijski glavar Adolf Hitler je več-raj v razgovoru z angleškim ko-respondentom Ward Price od lista "London Mail" izjavil, da če bi bila odločitev v rokah Nem-čije, tedaj bi ne bila vojna nik-dar več potrebna. Hitler je izja-vil, da vojna ne more rešiti pro-blemov pred katerimi stoji Nem-čija, da Nemčija ne bo šla v vojsko, razen v obrambi svojih se-danjih meja in da Nemčija ne bo napadla Avstrijo v svrhu na-silne aneksije. Nacijski glavar je med drugim rekel:

"Nemčija bolje pozna zla, ki jih prinaša vojna, kot katere druga dežela. Pet in devetdeset odstotkov članov naše vlade je osebno izkusilo grozote vojne in oni vedo, da vojna ni nobena ve-sela pustolovščina, temveč strašna katastrofa. Mi smo pre-pričani, da vojna ne prinaša nikomur koristi (?), temveč sa-mo splošno uničenje. Leto 1918 je bila dobra šola in svarilo za nas."

Sweeneyjev shod

Sinoči se je vršil v S. N. Do-mu na St. Clairju shod dem-kongresmana Sweeneyja, proti kateremu je demokratska stran-ka letos postavila proti-kandi-data Jos. Breitensteina. Na sho-du sta govorila tudi Charles Sawyer, kandidat za governer-ja, in Charles West, kandidat za zveznega senatorja. Sweeney je v svojem govoru posebno u-daril po gov. White-u, ki se tudi poteguje za senatorsko nomina-cijo. Dejal je, da se ameriški suhači že pripravljajo, da zopet uvedejo prohibicijo, in da lju-dem kot je White nikakor ni za-upati, kajti, ko je bil White član kongresa, je glasoval za 18. a-mendment in stal dosledno na strani suhačev. Spreobrnil se je šele, ko je videl, da so prohi-bicionisti tepeni. West je v svojem govoru dejal, da na-sprotniki Roosevelta trdijo, da se je kongres odpovedal svojih moči, odkar je Roosevelt v Beli hiši, nič pa ne povedo, da je kongres pod Hooverjem, Cool-idge in Hardingom delal tako kot so diktirali bankirji na Wall Streetu. Roosevelt je začel gra-diti nov sistem, v katerem bodo kapitalisti morali deliti dobičke z delavci in farmerji, je izjavil West, ljudstvo pa mora izvoliti v poslansko in senatno zborni-co ljudi, ki simpatizirajo s tem programom, da bo Roosevelt svoje delo lahko dovršil. Sho-da se je vdeležilo okrog 400 o-seb in govorniški program je vodil councilman Wm. J. Ken-nick.

Nesreča na farmah

Miss Anna Stanonik iz 6706 Bliss Ave. se nahaja v mestni bolnici s poškodbami v boku. Nesreča se je zgodila, ko se je nahajala na farmah. Obiski za enkrat še niso dovoljeni. Želimo ji skorajšnje okrevanje.

Seja direktorija

V sredo večer se vrši seja di-rectorija Slov. Doma na Holmes Ave. Pričetek ob 7:30 uri. Prosi-se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Seja posestnikov

Seja Small Home and Land Owners Federacije, podružnice št. 8, se bo vršila v sredo večer, ob 8. uri v Slov. Nar. Domu, sta-ro poslopje. Člani in nečlani so vabljeni, da se iste udeležijo. — Odbor.

Ženski klub

Nocoj ob 7:30 uri se vrši se-ja Ženskega Kluba Slov. Doma na Holmes Ave. Prošene so vse članice, da se gotovo udeležijo, ker je za rešiti več važnih zadev. — Tajnica.

Kultura

Dramsko društvo Ivan Cankar.

Danes zvečer ob 7. uri se vrši sestanek odbora in članov, ki so pripravljeni sodelovati na pik-niku v nedeljo. Sestanek je pri-blagajniku J. Močniku. Prosim vse, ki se zanimajo za društven-uspeh, da ste gotovo navzoči. — Predsednik.

Unijski vodja v Alaba- mi ugrabljen

HUNTSVILLE, Ala., 6. avg. — Včeraj je pridrla v neki tu-kajšnji hotel tolpa oboroženih mož, ki je ugrabila organizator-ja John Dean od unije tekstilnih delavcev ter ga odpeljala v Fay-ettsville, Tenn., kjer se mu je zabičalo, da naj se nikdar več ne vrne. Dean pa se je danes vrnil ter se nahaja na nekem domu, ki ga stražijo s puškami oboro-ženi stavkarji. Oblasti pravijo, da imajo ime možkega, ki je vo-dil napad, da pa ga še niso pri-jele.

JERSEY CITY, 6. avg. — Da-nes so zastavkali navadni delav-ci v tukajšnjih klavnicah, ki za-htevajo višje mezde in krajše delovne ure.

"Nova politika"

"Ameriška Domovina" je po-stala zelo skesana in ponižna. Začela je hvaliti celo republi-kance in Sweeneyjeve pristaše, na katere je še doslej dosledno sipala ogenj in žveplo. Danes piše na prvi strani med drugim: "Morgan (republikanski kandi-dat za governerja) je redka iz-jema med republikanci, mož je poln dela in poštenosti." Potem zopet: "Barry (republikanski kandidat za šerifa) je republika-nec, toda mož poštenjak." Gle-de shoda v S. N. Domu, katere-ga so priredili Sweeneyjevi de-mokraci, pa piše: "Vsi govorniki so bili dostojni in se ni slišalo nobenega osebnega napada." Kaj pomeni ta "nova politika" pri "Ameriški Domovini"? Nič drugega kot da želi A. D. loviti kaline ne samo v mašinskih de-mokratskih vodah, temveč tudi v republikanskih in pa med de-mokratskimi uporniki. Pravijo, da v sili hudič muhe žre!

Zamorci in Barry

Zamorski republikanski poli-tičarji so začeli oster boj proti nominaciji Edwina Barryja za šerifskega kandidata na republi-kanskem tiketu, katerega dol-že, da je za časa, ko je bil me-stni varnostni direktor policija silno "preganjala" zamorce ter neprestano vodila pogone na za-morske lokalne. Zamorcem se priporoča, da volijo za Col. Twelvetree, ki je Barryjev na-sprotnik na republikanskem ti-ketu. Zamorci pa so v splošnem za governersko kandidato Daniel E. Morgana.

Ženski klub

Seja Small Home and Land Owners Federacije, podružnice št. 8, se bo vršila v sredo večer, ob 8. uri v Slov. Nar. Domu, sta-ro poslopje. Člani in nečlani so vabljeni, da se iste udeležijo. — Odbor.

Ženski klub

Nocoj ob 7:30 uri se vrši se-ja Ženskega Kluba Slov. Doma na Holmes Ave. Prošene so vse članice, da se gotovo udeležijo, ker je za rešiti več važnih zadev. — Tajnica.

Kultura

Dramsko društvo Ivan Cankar.

Danes zvečer ob 7. uri se vrši sestanek odbora in članov, ki so pripravljeni sodelovati na pik-niku v nedeljo. Sestanek je pri-blagajniku J. Močniku. Prosim vse, ki se zanimajo za društven-uspeh, da ste gotovo navzoči. — Predsednik.

Governer Olson udaril po upornih delodajalcih

Farmersko-delavski governer je ustavil ves promet v Minneapolisu, dokler podjet-niki ne sprejmejo načrta za poravnavo vozniske stavke.

MINNEAPOLIS, 8. avg. — Skupina tukajšnjih pod-jetnikov je danes vložila na zvezni sodnji tožbo, v ka-teri se zahteva, da se po-tom injunkcije odpravi vo-jajski režim governerja Ol-sona, ki je včeraj prepove-dal ves transport razen za nujne življenske potrebšči-ne. Podjetniki pravijo, da jim governerjevo postopa-nje povzroča silno škodo in da duši trgovino v sploš-nem. V tožbi je tudi reče-no, da vlada državne milice "krati ustavne pravice dr-žavljanov."

MINNEAPOLIS, 6. avg. — Governer Floyd B. Olson je da-nes z vso silo vojaškega dikta-torja udaril po delodajalcih, ka-tere je javno obtožil, da prepre-čuje poravnavo tri tedne traja-joče stavke 6000 voznikov v tem mestu.

V soboto je governer podjet-nikom poslal ultimatum, da do nedelje popolnoma sprejmejo načrt za poravnavo, ki sta ga se-stavila zvezna posredovalca Haas in Dunningan. Danes zgo-daj zjutraj, dvajset minut po polnoči, pa je farmersko - de-lavski governer podpisal ukaz, s katerim se je prekalno vsa vojaška dovoljenja, katere se je izdali za 7000 tovornih avtov te-kom 12-dnevnega vojaškega re-žima.

Odslej naprej se bo smelo prevažati samo mleko, kruh in led. Farmerjem je tudi dovolje-no dovažati živež direktno na domove prebivalcev, ni pa to do-voljeno privatnim trgovcem. Zveza podjetnikov je gover-nerjevo odredbo takoj ostro na-padla, čes, da jih skuša gover-ner z diktaturo prisiliti k poda-

Pokojni Frank Savrič

Kot smo že včeraj poročali, je po kratki bolezni preminul Fr. Savrič, star 48 let. Pokojni je v Ameriki bival 22 let. Doma je bil iz Krške vasi, fara Cerklje. Tukaj zapušta ženo, enega sina in dva brata, v starem kraju pa dve sestri. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida iz hiše žalosti, na 962 E. 76 St., pod vodstvom pogreb-nega zavoda Frank Zakrajšek. Bodi pokojnemu ohranjen blag spomin, preostali pa naše so-žalje!

Poroka

Prihodnjo soboto ob 10. uri dopoldne se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Olga Srnovrš-nik, in Mr. Charles Slapnik. Ne-vesta je hčerka družine Mr. in Mrs. Peter Srnovršnik. Njen o-če je za organista pri fari sv. Vida.

Zenin je sin poznane rodbine Mr. in Mrs. Ignac Slapnik, ki vo-di cvetličarno na 6102 St. Clair Ave. Mlademu paru želimo vse najboljše v novem stanu!

Zaroka

Mr. in Mrs. Charles M. Ma-ralt iz 4206 St. Clair Ave., na-znanjata, da se je njuna hčerka Vera zaročila z Mr. Frank Po-žunom, sinom poznane Požuno-ve družine iz 1058 E. 74 St. — Čestitamo!

Comeback Mining Co.

Kot se nam poroča iz Pionir-ville, Idaho se je tam pred krat-kim vršila letna delničarska se-ja The Comeback Mining Co., pri kateri imajo Slovenci iz Cle-velanda investiranega precej kapitala. Rudnik, ki ga lastuje ta družba, se bavi s kopanjem zlate rude. Na seji so bili izvolje-ni sledeči novi uradniki: Louis F. Truger, predsednik; McCub-bins, podpredsednik; C. C. Fairchild tajnik in blagajnik, o-stali direktorji pa so L. A. Tru-ger, A. F. Truger, C. F. Adams, Joe Gornik, Mary Gornik in John Gornik. Iz Clevelanda sta se vdeležila seje Leopold Ku-shlan in Frank Pintar.

Demokratski klubi

Jutri večer ob 8. uri se vrši v spodnji dvorani Slov. Del. Do-ma skupna seja Slovenskih de-mokratskih klubov 32. warda. Odbor bo podal pojasnila in pri-poročila, kar se tiče primarnih volitev 14. avgusta. Vstop na to sejo imajo tudi nečlani. Po seji bo zabava, ples in serviralo se bo okrepčila. — Odbor S. D. K.

Popravek

Včeraj je bilo pomotoma po-ročano, da se Mrs. Mary Ver-hovnik iz Chicaga mudi na o-bisku pri svoji sestrični "Mrs. Svetin", pravilno pa bi se moralo glasiti Mrs. Bohinc.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUBL. CO.
6231 St. Clair Ave. Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
Za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
Za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
Za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KULTURA V METROPOLI

Ne bo škodovalo, če še nekoliko citiramo, kaj je Cankar mislil o ljudeh, ki za svojo lastno slavo s frazami častijo upornike in revolucionarje—seveda samo mrtve! — kajti tudi v naši slavni metropoli imamo "papistične naprednjake." Cankar je napisal:

Zakaj tako je dandanes na Slovenskem: večina ljudi, ki bodo hrupno in javno slavili Trubarjev spomin, nima v sebi ne sence Trubarjevega duha, ne kapljice Trubarjeve krvi! Da so živeli takrat, bi bili šli s Hrenovo procesijo in bi stali ob grmadi, kjer so gorele Trubarjeve postile in Dalmatinove biblije! — Strašna je ironija zgodovine: v letu, ko slavimo spomin velikega našega reformatorja in revolucionarja, je slovenski narod najbolj papističen izmed vseh narodov evropskih. Tega je kriva v velikanski meri strahopetnost, neodkritosrčnost in kratkovidnost takih naših čudežnih antipapistov, ki bodo letos Trubarja slavili! Dobro vem, da je še mnogo drugih vzrokov tej žalostni resnici, da so slovenske držale dandanašnji kakor črn madež na avstrijskem zemljevidu. Ampak poglavitni vzrok je brezpozornost tistih, ki bodo častili z besedo Trubarjev pogum.

Posebno jasno se je pokazalo lani in letos, kako lahko je različnim rodoljubom, da zlezejo brez pomisleka pod kuto. Človek že komaj ve, če naj ne pozdravi s "hvaljen bodi Jezus Kristus" prijatelja, ki je še včeraj klical "stran s papisti!" Jaz imam takih izkušenj. Ljudje, ki bi bil prišel nanje, romajo zdaj kar s procesijo v breznačelnost. Oni pravijo, da se "prilagodujejo danim razmeram," ter psujejo to prilagodevanje z različnimi, večidel latinskimi nazivanji. Jaz pa, ki razumem latinščino v zelo majhni meri, sem takih misli, da breznačelnost je enostavno imenujemo breznačelnost.

To so ob slavnostnem večeru grenke misli. Ampak zdi se mi, da jih je bilo treba povedati. Toliko bolj potreba, ker le iz spoznanja resnice raste pravi mladostni pogum in raste z njim upanje v krepko in solčno prihodnost. Bodi kakor je in kakor hoče — mladina ostane in z njo ostane brezobzirni pogum, ostane odkritosrčnost in moč. Le ona ima pravico, da slavi bojvika in njegove tovariše-mučenike, le tista mladina, ki nadaljuje in bo nadaljevala njegovo delo. Kdor se je prilagodil klaverni sedanjosti, kdor ni pripravljen, da daruje svojo družabno in politično karijero svojemu srčnemu prepričanju, tisti naj pusti Trubarja pri miru ter naj slavi Hrena, njegove kanonike in njegove grmade! — Mi bomo opravičili brez njih in brez njih bomo zmagali!

Kar je napisal Cankar glede Trubarja in Prešerna ter njune laži-čestilce, velja tudi za vse tiste, ki v eni sapi z velikansko hitro trdijo, da Cankarja "razumejo," v drugi pa jih je strah celo njegovega kipa. Kaj se bo končno zgodilo s

(Dalje v 6. koloni)

Po 20 letih se vrača v domovino gospodar, proglašen za mrtvega

Litija, 18. julija. — Ves kresniški okoliš govori o neobičajni prigodi v Verneku. To je prijazna vašica, ki leži nasproti kresniški železniški postaji. Dogodek je nov dokaz, da je svetovna vojna ustvarila mnogo takih romanov in tragedij, ki se še danes bližajo svojemu končnemu razpletu.

K posestniku in strojarskemu mojstru Antonu Babniku je prišel bivši vojni ujetnik Lojze Ostilničar, doma iz Št. Jurja ob Taboru v Savinjski dolini. Prišel je tjakaj sporočit, da se bo v kratkem vrnil v domovino Anton Pregelj, bivši mož sedanjice Babnikove žene.

Na fronti v Galiciji

Pregljev Tone je moral takoj leta 1914. v vojsko in je bil kmalu poslan na rusko fronto. Doma je na lepem posestvu zapustil ženo in tri otročičke. Kakor so sporočila avstrijska vojaška oblastva je Toneta v nekem boju zadela krogla, nato so ga proglasili za pogrešanega, odnosno za mrtvega. Žalostno novico je kmalu nato potrdil neki Pregljev tovariš iz iste kompanije, ki se je zgledil pri mladi vdovi v Verneku in opisal podrobnosti Tonetove smrti.

Videl sem, kako je Toneta podrl ruski strel. Se sklonil sem se k njemu. In ko sem opazil, da v njem ni več življenja in da se ne gane sem mu odvez legitimacijsko kapsulo. Dobra tovariša sva bila in hotel sem ga pokopati, da bi vsaj našel pošten počitek v zemlji. Toda Rusi so napadali. Ni šlo. Pa sem se odločil, da ga pokopljem po bitki. Med tem pa so Rusi še silneje navahali in vrgli kompanijo nazaj. Umaknili smo se.

Novo poročilo

Vse do včeraj so bili pri Babnikovi prepričani, da se je s Tonetom v Galiciji zgodilo tako. Ali Ostilničar je včeraj povedal drugače:

Res je Toneta na fronti zadel strel. Ali ko je takoj na to prišel Rusom v roke, so ga njihovi sanitetci obudili iz omotice. Tako je Tone z dugimi postali ujetnik. Poslal so ga z nami na skrajno mejo Sibirije. Daleč je to... tam si kakor zavrnjen od sveta. Vsa dolga leta ni mogel Tone dobiti stikov z domačimi. Vedno pa mu je uhajalo hrepenje v domovino. Kolikokrat je sanjal in premišljeval o svoji ženi in treh otrokih!

Grunt je zahteval novega gospodarja

Mogel si je Tone misliti v ujetništvu, da je žena z vso družino globoko obžalovala gospodarjevo smrt. Ali pa je tudi slutil, da lepi grunt doma terja novega gospodarja? Pred nekaj leti, ko je oblastvo spoznalo prvega moža za mrtvega, se je vdova poročila s strojarskim mojstrom Antonom Babnikom. Tudi njen novi zakon je že blagoslovljen z enim porodom.

Presenečeni, vendar pa vdani v igro usode so pri Babnikovi poslušali Lojzeta Ostilničarja, ko je pripovedoval o tegobah, ki jih še preživljajo nekateri naši vojni ujetniki na Daljnem vzhodu. Družbi, v kateri sta bila Pregelj in Ostilničar, se je pred dvema letoma posrečil beg. Po Rusiji so se klatili 18 mesecev, nakar se jim je posrečilo preplaviti mejno reko v Besarabiji. Stopili so na rumunsko tla, ali tu so jih zaradi pomanjkanja listin pridržali. A spet se jim je posrečil beg in nedavno so stopili na tla Jugoslavije. Zdaj so se beguni razkropili.

V zagrebški bolnišnici

Pregelj in Ostilničar sta pe-

šačila skupno do Zagreba. Tu niški okoliš govori o neobičajni prigodi v Verneku. To je prijazna vašica, ki leži nasproti kresniški železniški postaji. Dogodek je nov dokaz, da je svetovna vojna ustvarila mnogo takih romanov in tragedij, ki se še danes bližajo svojemu končnemu razpletu.

Da se pospeši povratek

Da ne bi bilo kakih zapletljajev ali nesporazumov, so Babnikovi poklicali k razgovoru šolskega upravitelja Riglerja iz bližnjega Hotiča. Kot bivši borec na ruski fronti je g. Rigler izprašal Ostilničarja o podrobnostih v vojni in v ujetništvu. Prišli so tudi orožniki, ki so vse lepo zabeležili in takoj nato sporočili zadevo litiskemu sresnemu načelstvu. Podnačelnik dr. Vidmar je takoj stopil v stik z upravo zagrebške bolnice in se informiral o Pregljevem stanju. Obenem se je gledel Ostilničarja obrnil po informacije na njegovo domovinsko občino.

Tako Babnikovi kakor oblastvo so storili vse potrebno, da se pospeši povratek tako dolgo pogrešanega Preglja v domovino. Nadaljnega razpleta te edinstvene družinske drame pričakuje javnost z nestrpnostjo.

Kuba — novi raj za ločitve

Kubanska vlada je začela delati neverjetno propagando za tujski promet. Filmska zvezdnica Jeanne Harlowa je te dni prejela prospekt z napisom: "Obiščite krasno obalo v Havani in ločite se na naše stroške!" Kubanska vlada torej vabi ameriško filmsko zvezdnico, naj kot prva preizkusi njeno gostoljubnost in naj izvede ločitve, ki je ne bo nič stala.

Poleg prospekta je prejela Harlowa brezplačno vozovnico za polet z aeroplanom ter izveček zakonskih določil, na podlagi katerih lahko izreče sodišče ločitev. Po kubanskih določilih se lahko izreče ločitev za kona zaradi žalitev, pijančevanja, kvartipirstva, zakonoloma, opustitve skupnega življenja, če traja to nad šest mesecev, zaradi blaznosti, neskladnosti v značajih, nekropostnega življenja, uporabe mamil in drugih moralnih defektov. Državna taksa za ločitev znaša za domačine 500 dolarjev, za tujece pa samo 12 dolarjev, toda pod pogojem, da ostanejo slednji vsaj trideset dni na Kubi. Jeanne Harlowa, ki se hoče ločiti od svojega moža, je povabilo sprejela in bo odpotovala na Kubo, da napravi reklamo sebi in drugim. Američani pa se boje, da bo Kuba začela delati hudo konkurenco Renu, ki je veljal do sedaj za največji ločitveni paraliž Amerike.

NEKAJ ZA VSE

Kadar strežnica umiva bolnika, ne sme imeti mrzlih ne vlažnih rok.

Goloto telo se najbolje počuti pri temperaturi 31.5 do 33.5 stopinj. Celzija, oblečen človek pa pri 29 do 31 stopinjah Celzija.

Brusnice smatra C. R. Feller zaradi njihovega bogastva na vitaminu C in jodu za izredno važno hrano.

Urednikova pošta

Lovski izlet

Lorain, Ohio

Lovcem lorainskega lovskega kluba, kateri niso bili navzoči na zadnji seji, se naznanja, da je bilo sklenjeno, da se vsi z posebnimi busi dne 12. avgusta ob 11. uri dopoldne udeležimo otvoritve novega strelišča St. Clair Rifle kluba v Willoughby, O.

Vsak naj s seboj vzame tudi svojo boljšo polovico. Vabljeni ste tudi tisti, kateri ste že katerikoli pomagali delati pri prireditvah kluba. Vožnja bo prosta tja in nazaj. St. Clairčanje nam obetajo dosti prijetne zabave.

Naš klub tudi priredi piknik 26. avgusta na Kusovi farmi, a o tem bom poročal kasneje, ker bo nekaj izvanrednega. Vsi lovci iz Clevelanda, Newburgha in Barbertona nam obetajo veliko številno udeležbo. Torej kaj več o tem pikniku bom poročal prihodnjic.

Lovec

Ne preveč sonca!

Najboljše zaščitno sredstvo je mazilno olje — Negovanje rok

Sonce je dobro, zdravilno in vse, kar moreš lepega povedati, toda preveč dobrega, kakor znano, ni dobro. To velja zlasti za mlada dekleta in ženske, ki si hočejo ohraniti lepo kožo, kajti sonce jim kožo lahko tako izsuši in pokvari, da se ne da potem z ničemer več izboljšati. Zato je treba pravočasno skrbeti za zaščitna sredstva.

Različna mazilna olja pri tem mnogo pomagajo, da si lahko brez skrbi privoščiš sončno kopel. Posebno po kopanju se ne postavlja na sonce, ne da bi si prej namazala kožo s kakšnim oljem ali primerno kremo.

Marsikateri obraz ne prenese mila. Takšno kožo je treba zvečer umiti z mlačno vodo in jo nato namazati s kremo ali oljem. Po četrte ure si obraz lahko obrišemo s kosčkom vate, toda ne smemo ga drgniti. Zjutraj uporabljamo mrzlo vodo, morebiti celo tekočo mrzlo vodo. Po tej hladni kopeli se namazejo spet s kremo. Puder se vsaj poleti odrecimo, ker mašiš kožne luknjice in ne da osvežujočemu zraku do kože.

Proti gubam na čelu pomaga vsaj delno dobra krema in lahka masaža s kazalcem od nosne korenine proti sencem.

Neobhodno potrebno je, da si tudi oči varujemo sonca. Primerna zaščitna očala morda niso prelepa, a za to v tem primeru vendar ne gre. Posebno pri vožnjah z avtomobilom, kolešom, jadrnjak (kakor tudi pri zimskem sportu) ne bi smeli imeti nihče nezaščitene oči.

Za roke, ki v soncu rade razpokajo, si pripravijo dobro umivalno sredstvo sam: zmešaj enake dele glicerina, citronovega soka, vode in kolinske vode. S tem sredstvom si roke dobro odrgneš in pustiš, da ga koža vsrka. Celotno roko, ki jim je škodilo gospodinjsko delo, moreš na ta način spet popraviti.

V sončnih mesecih se kaj radi izsušijo lasje. Tega se obvaruj na ta način, da si vsakih 14 dni kožo na glavi dobro odrgneš z oljnim oljem in pustiš potem, da učinkuje preko noči. Drugi dan si lasje običajno umiješ, in sicer lahko z navadnim zelenim milom. Oplahneš s sto, pri plavih lasih pa s kamilično vodo.

Drobno ovseno moko z rožnato vodo zamešaj v gosto kašo, ki jo na debelo naložiš na obraz. Kaša se posuši in jo pustiš kakšne pol ure na obrazu, na kar obrvi in trepalnice z masčobo.

ŠKRAT

"Vprašal sem tega fantiča, zakaj je Eva ugriznila v jabolko, pa veste, kaj mi je odgovoril?"

"Kaj?"

"Ugriznila je vanj zato, ker ni imela noža, da bi ga prerežala..."

Škot je poslal človeku, ki je otel njegovega sina, naslednjo zahvalo:

"Od srca se vam zahvaljujem, da ste rešili mojega sina gotove smrti v vodi. Samo prosil bi vas, da mi sporočite, kje je ostal njegov slammik."

"Prijatelj, zakaj pa se vedno streses, kadar slišiš avtomobilski rog?"

"Veš, žena mi je pobegnila s šoferjem, in kadar slišim avtomobilski rog, se vselej ustrašim da mi jo je že pripeljal nazaj."

TRAGEDIJA V STEKLENICI

Ribiči neke skupine, ki lovi slanike, so vlovili v svoje mreže zapечатeno steklenico s pergamentom. Odprli so jo ter izročili listino angleškemu oblastvom. Te so jo prečitale in objavile, da hrani listino poročilo treh ponesrečencev, Grahama, Blumansa in Wenkfielda. Vsi trije so edini preživeli katastrofo ladje, ki se je v septembru 1917 potopila na ameriški obali.

Trojica je zapustila ladjo tik preden so jo pogoltnili morskali valovi, v steklenico pa je zaprla listino s prošnjo, naj takoj začno iskati njih čoln, ki blodi pomorju brez nade, da bi se rešili. Ko so nesrečniki pisali prošnjo za pomoč, so imeli samo še za dva dneva živčevja in pitne vode. Steklenica je torej 17 let blodila po svetovnih morjih. V tem času so nesrečniki seveda že davno utonili.

ELEMENT "BOHEMIUM"

Inženjer Odolen Koblic, ki je odkril v Jahimovu 93 element "bohemium" pojasnjuje v praških listih, da kažejo poskusi, ki jih je doslej napravil z novim elementom, da je "bohemium" izredno trajen in dolgoživ, kajti ruda, iz katere se mu je posrečilo izolirati novi element, mora biti po njegovi sodbi vsaj 300 milijonov let stara.

Že to dokazuje, pravi učenjak da je "bohemium" neznatno aktiven element. Doba, ko razpada "bohemium" do polovice, traja po Koblicevih računih 500 let. Sicer pa raziskovanja o novem elementu še niso zaključena, pokazala pa bodo vsekakor presenetljive rezultate.

KAJ PIŠEJO ŽENSKÉ

Neki hotel v Biarritz hrani knjigo, ki ima na eni in isti strani naslednje zapiske:

"Lep glas je dar božji. Marija Ivogun."

Zraven stoji zapisano: "Tudi slab glas ni takšen, da bi ga človek zaničeval. Ivetta Guilbert."

Spodaj je dodatek:

"Najboljši dar božji je molčanje. Selma Lagerlof."

Jo odstraniš z vato, ki si jo namočila v vodo, kateri si primešala nekaj rožne vode. Koža na obrazu bo uspevala potem posebno dobro.

V poletnem času si maži tudi obrvi in trepalnice z masčobo.

Pravda za Napoleonovo posteljo

Posteljo, v kateri je umrl Napoleon Bonaparte, prodajajo kar štirje različni lastniki.

Katera je prava Napoleonova smrtna postelja? Tista iz medij, za katero je plačala neka stara Američanka bajeslovno vato ali ena izmed petih drugih postelj, ki jih razkazujejo evropskih in ameriških zbirkah? Londonsko sodišče bo v kratkem moralo razjasniti to vprašanje.

Pred nekaj meseci je bila v Franciji dražba starin in dragocenosti iz zbirke obubožane plemiške rodbine. Največjo pozornost je vzbujala postelja iz medij, ki je bila naprodaj. Na posteljnaku je stal listek z napisom: "To posteljo je zapustil Napoleon I. dne 4. maja 1821. dan pred svojo smrtjo generalu grofu Montholonu. Stala je v cesarjevi spalnici v Longwoodu. Napoleon je ležal v njej od dne svoje ga prihoda na otok sv. Helene do svoje smrti. Kupec postelje dobi v last tudi listine, ki se nanašajo na resničnost teh podatkov."

Seveda se je našel niz ponudnikov, ki so se pogajali za nakup postelje in njih navzočnost je povzročila, da se je cena postelje hitro dvigala. Najhujšo borbo sta bili neka francoska aristokratka in imovita ameriška milijonarka. Zmagala je poslednja, kajti vsota, ki jo je Američanka ponudila za posteljo, je bila tak visoka, da je Francozinji zaprlo sapo.

Zareča od veselja, da je ugnala vse konkurente, je velela Američanka razstaviti posteljo na kose ter jo poslati v Ameriko. Ko se je stvar razvedela v javnosti, pa je donasala pošta Američanki vsak dan pisma, v katerih so jo prepričevali štirje lastniki Napoleonovih postelj, da je nasedla nesramni prevari. Vsa je trdil, da ima Napoleonovo smrtno posteljo samo on. Tem štirim lastnikom Napoleonove smrtno postelje se je slednji pridružil še prava pariški muzeja, ki je pisala, da ima pravo Napoleonovo smrtno posteljo ona.

Američanko je med to korespondenco najbolj pogrelo pismo nekega zgodovinarja, ki ji je pisal, da je vse, kar so ji natvezali lastniki Napoleonovih postelj navadna laž in prevara. Prava postelja, v kateri je izdihnil francoski cesar, je dejal zgodovinar, stoji že več desetletij v gradu Chambly, ki je last prince Murata. Američanka je zdaj sprevidela, da je menda nasedla sleparjem. Togotna od jeze, da so jo Evropeji tako naplahtali ter ji izpraznili mošnjo, je tožila družbo, ki je razpisala dražbo v Parizu.

Londonsko sodišče menda ne bo imelo lahkega dela. Moralo bo zaslišati celo vrsto priča, ki jih smatrajo za izvedence v takšnih zadevah. Pri tem ni izključeno, da pride na dan ves slepanski komplot. Saj ne bi bilo to nič čudnega, spričo dejstva, da so nedavno prodajali "edino avtentično lobjanjo" Henrika VIII., kar štirje mednarodni starinarji h kratu! In tudi pri tej lobjanji so bili potegnjeni naivni kupci, ki so prepozno spoznali, da ima tudi sleparska spretnost svojo ceno.

MLADOSTNA LJUBEZEN ZARO AGE

Iz Bukarešte poročajo, da je pri novici o smrti Zaro Age zadela srčna kap 120 letno Amzo Amet Mustafovo, kateri je napravil Zaro Age pred 100 leti ljubavno ponudbo.

Zaro Age in Amza Amet Mustafova sta se imela že vzeti, ko je stopila med njiju njena mati in jo je prodala nekemu imovitemu turškemu trgovcu v harem. Trгоvec se je pozneje preselil v Bukarešto. Pred 80 leti je Amza Amet Mustafova obhodovala.

Ko se je Zaro Age pred leti mudil v Ameriki, je z njim obnovila korespondenco in mu je predlagala, naj jo vzame za ženo zaradi starostne reklame. Zaro Age pa je odklonil njeno ponudbo, ker je bil prepričan, da je že prestar.

(Dalje iz 1. kolone)

tem kipom, ne vemo. O tem naj ukrepajo naša društva in kulturne organizacije, ki jim "naprednost" ni le fraza, temveč v svojim delom odpirajo pot idealom, katere so se borili Cankar in drugi naši veliki uporni duhovi od Trubarja naprej.

Cankar si je sam postavil spomenik s svojimi deli. Tega spomenika ne morejo podpreti nobeni farizejski kulturni varnarji, pa če mislijo, da je Cankar manj ali bolj "zaslužen" kot Baraga. Naj tako farizejstvo jemlje konec v svojem lastnem blatu!

HČI MESTNEGA SODNIKA

IZVIRNA ZGODOVINSKA POVEŠT
IZ 15. STOLETJA
Spisal Jos. Jurčič

In Bojec, najmodrejši med njimi, je hitro prevdaril: če mestni sodnik pride na sodnijo nazaj, utegnil bi izvedeti, da sem jaz tako in tako o njem mislil. Zato je Bojec s svojo suho, sivo glavo pokimal, s sulico ob tla trčil in dejal: "Kar Kolčka poznam, zmerom ga imam za dobrega zaznamovane-ga in za pametnega. Resnico je zinil, in kdor pravi, da je ni, temu jaz butico ubijem, jaz sam."

Vem, da bi bili ti hrabri možje še več zanimljivega ugenili ta večer, ko ne bi bili ravno zdaj zagledali tropo Auerspergovih čuvajev, ki so od tistega poprej omenjenega večera kakor nalašč in mestu kljubovanje vsako noč okrog hodili. Bojec in tovariši so se kakor miroljubni, neškodljivi možički bali kakega prepira z oholimi vojaki, zato so se brž poskrili vsakebi, kakor piščeta v prosenico pred kraguljem.

Mežavo je gledal mesec skozi gosto meglo nad Ljubljano, kakor da bi mu malo mar bilo za izvirne te razgovore. Pač ni čuda, zakaj če je tudi nam dovoljeno, kar je tema poetov in pravljicarjev pred nami že storilo, da se tej svetilnici vid in sluh natvezuje, videl in slišal je to kakor vsako noč po daljnem svetu marsikaj, kar ga je morda bolj zanimalo. Če se tedaj ravno tiste noči z njim vred še drugam ozremo, najdemo nov prizor, novo erto v našo škoda da le površno sliko.

Na južni strani Ljubljane, kjer zdaj od vlade cesarja Franca sem rodovitna ravan leži, vleklo se je v prejšnjih časih močvirje, gnezdo navodnih in močeradnih živali in izhlapišev nezdružljivih in pustobe.

Ob vzhodni strani je držala pot proti Ljubljani. Pozno ponoči je po tej poti z brzim korakom tekla človeška podoba. Po lahki in gosti stopinji bi bil gledalec spoznal, da je ženska, ko bi že tudi ne bil razločil cellega telesa, ki je bilo zavito v dolgo črno haljo, v vojaški plašč, kateri je bil kakor za obrambo proti mrzli mokeri megli tesno čez glavo potegjen.

Kakor bi se hotela oddahnuti, postala je pozna popotnica, skrbno ozrla se po bičju in ločju, rastočim po močvirju in naposled za seboj nazaj. Pri tej priliki je njena roka nekoliko popustila odejo in videl se je mlad bled obraz posebne dekliške lepote.

"Turjak se ne vidi več! O bog in sveta mati božja, pomagaj mi!" Rekši se deklica zopet spusti v lahek tek. Pa pot je bila opozila, sem ter tja celo blatna. Zato je je stopinja večkrat zastala in čim dalje je bila, tem bolj je jela pešati. Vide-lo se je, da nežna nožica ni bila vajena dolgega pota. Tudi se je pri najmanjšem šumu plaho ozrla in lice je selej še bolj zabledelo.

Ze precej pota je bila naredila. Megla se je vedno bolj zgoščevala, tako da je komaj za dva koraka videla pred seboj. Tudi večje, ki so nad močvirjem čudovito plesale deklico spremljale s svojo čarobno svetlobo in katerih poprej z neko grozo še gledati ni mogla, zginile so zdaj v gosti megli.

Naposled ni mogla več ni koraka storiti. Usede se na jarek in zdihne molitvico do Marije Device, da bi le še ena uro mogla hoditi, da bi prišla do kakega stanovanja. In kakor bi se čutila nekako okrepčano, skloni

se zopet pokoneu in tiplje z nogami dalje. Komaj dvajsetkrat je stopila in že se ji je zdelo, da hodi dve uri. Mrzel pot ji oblije hrbet in hotela se je uleči na tla in čakati dobre ali slabe usode.

V tem hipu zagleda brlečo luč iz megle. Videlo se je, da je prav blizu. Stala je vedno na enem mestu. Morala je tu kaka hiša stati in upanje, da so tukaj dobri ljudje, ki jo bodo sprejeli in morda še — preganjalcev oteli, dalo ji je znova moči, da je rinila naprej. Kmalu je bilo razločiti obrise male samotne kočice, ki ni stala daleč od pota.

Okence na sprednji strani je bilo tako visoko, da ni mogla videti, kdo je v hišici, dasi je neki ravs slišala. Spela se je kvisku in potrkala. Toda šele, ko se je lastnik preprčil, da je zunaj ženski prosek glas, prišel je na duri in odinil zapah.

V borno izbico stopivši je deklica videla razen mladega, visoko in močno zračenega človeka, ki ji je odprl, samo še staro ženo, katera je brez vsega dela sedela na nizki, pol podrti postelji.

"Prosim vaju v imenu križnega boga, imejte me čez noč. Jaz sem uboga preganjana ženska brez varuha in brez pomoči," prosila je deklica.

Stara žena in sin njen sta čudoma gledala nenavadno beračico, ki je imela, kakor je bilo videti, zlate zapestnike in dragoceno obleko pod starim moškim plaščem.

"Andrejko!" — dejala je čez nekaj časa starka svojemu sinu — "poprašaj to lepo gospico, ali ni s kakega grada, in ako hoče, da jo domu spremiš."

Andrejko, atletičen sin stare žene, pak je strme in z odprtimi ustmi debelo gledal lepo deklico. Kaj takega svoj živ dan ni še videl in zdelo se mu je, kakor bi se mu sanjalo.

"Čez noč bi rada bila pri nas, mati!" pravi sin.

"Šleva! Kje bo pa spala, spremi jo domu, strah je je. Mene je bilo tudi strah, ko je bil tvoj oče še tako mlad, ko si ti zdaj. Kje bo spala pri nas? Gospoda ima mehke postelje. Midva nimava nič takega. Na klopi ali na slami je pretrdo."

Pa dekličina lepota in njene prošnje so mladega gospodarja toliko omečile, da je materi pri-govarjal in na vso mogočnost ugibal, kako bi se potnici postreglo, da bo dobro. Ali ko je deklica na njuno vprašanje po vrhu razložila, da ni iz nobenega grada v okolici doma, ampak iz mesta, da je bila ujetnica hudobnih ljudi na Turjaku, prestrašilo je to starko zopet tako, da je še bolj odbijala, rekši: "Gospodje iz Turjaka so hudi gospodje."

COAL — PREMOG
Pri nas lahko naročite naj-boljši premog in drva.
Dobra postrežba
KOREN in CHAPIC
14705 SARANAC ROAD
MULberry 3575

HIŠO ZA ENO DRUŽINO
se proda
Vse moderno in v dobrem stanju; dvojna garaža. — Sprejme se hranilno vlogo International posojilnice, dolar za dolar.
Poizve se na
15428 Waterloo Rd.
KENmore 0164

Če zvedo, da sva midva Vam pomagala ulti jim, hišo nama požgo, kravo iz hleva izvečejo in naju po svetu poženo. Kakor pravite, so Vam morda že zdaj na sledu in bog sam nas varuj, ko bi Vas tukaj zalotili."

"Dva naj le prideta ali pa trije," — odgovori sin. — "Jutri ne bodo imeli kam kosila devati, jaz bom vsakega razparal, kdor bo stopil na naš prag, mati!"

Tako je bilo naposled ukrenje-no, da tujka ostane.

Ali komaj sta ji mati in sin za silo postlala, ko se zasliši zunanaj klopotaanje konjskih kopit in precej potem je nekdo na vrata nabijal in svetilnica je sijala skozi okno v kočico.

Andrejko je hotel sekiro izza trama sneti, pa mati, ki se je bala zanj bolj ko za hčer druge neznane matere, branila mu je na vse kriplje. Tudi deklica, ki se je bila za prvega pol v nesvesti blede usedla na začrnelo klop stopila je zdaj med mladeniča in duri ter dejala: "Poslušaj mater, pomagati mi ne moreš. Naj mi bog pomaga, tebi pa naj bo dobro za tvojo blagoslovnost."

"Le pustite me in videli boste, koliko se jih bojim. Vi se pa skrijte tja pod klop, jaz Vas zagrnem. Kdor bo hotel kaj volati po hiši, temu ubijem glavo in bog mi greh odpusti."

Starka je medtem pri poslednjem oknu malo glavo ven pomolila. Bodisi da je bilo pretemno ali da ni že dobro videla, izmed treh mož, ki so pred hišo stali, zapazila je v naglici samo enega, ki je s svetilnico v roki na vrata trkal.

"En sam je, morda ga zlepo odpraviš, Andrejko! Ali varuj se ga in nič zalega mu ne stori," pravi mati.

"Vi ste neumna žena, mati," reče sin in obenem z nekakim čudnim glasom zarohni skozi okence ter sekiro pokaže. V hipu je bil pri drugem okencu moški obraz videti, ki je v kočico gledal. Videla ga je samo deklica, pa zavpila je naglas. Koj potem je pristopila k mlademu domačinu ter dejala: "Stoj, pomagati mi ne moreš, to vem. Ali veče dobroto, kakor ko bi me zastoj branil, storiš mi, če to-le pismo neseš v mesto in oddaš kupcu Simonu Grniščaku. Reci, da mu to pošlje hči mestnega sodnika."

Četrte ure pozneje so trije jez-deci drevili od kočice proti južni strani, odkoder je bila prišla uboga jetnica. Prvi je imel pred seboj na konju nesvestno deklico, bil je Cirijani.

VII.

Meščanje ljubljanski niso vedeli, kam je sodnik nanaglomala izginil. Zakaj dasiravno se je bil hitro glas zagnal, da ga je deželni poglavar zaprl, raznesli so

vendar poglavarjevi ljudje kmalu drugo novico, ki je pravila, da je mož sam pobegnil, samo da bi se glavarju odtegnil, ki je imel piko nanj; da, celo poglavar sam je očitno govoril, da ne ve zanj, da bi ga pa hotel kaznovati zaradi prikrivanja pobojnika njegovega hlapca. Ta poslednja novica se je nekaterim tolikanj verjetnejša zdelala, ker tudi hčere ni bilo v mestu. Res da se je vedelo, da je Cirijani, ki je bil poslednji čas pri Auerspergovih, deklico odpeljal. Ali vedelo se je tudi, da je bil ta Italijan poprej z mestnim sodnikom znan, da ga v zadnjih časih ni več videli pri poglavarju in tako so sklenili nekateri, da je bilo to odpeljevanje samo prevara sodnikova, ki je, potem sam laglje umaknil se.

Drugi pa, ki so glavarja natančneje poznali, sodili so, da v vsej tej reči vendarle več tiči, kakor se je videlo. Med temi je bil tudi Simon Grniščak. Večkrat je ta mož skušal nekaj veljavnejših svojih vrstnikov napraviti, da bi naravnost in očitno stopili pred poglavarja in ga obdolžili. Pa kakor vselej, tako so bili tudi tačas ljudje opretni in strašljivi. Dasi mu jih je veliko pritrtilo, da bi bilo to dobro in prav, bali so se vendar vsak zase, menili so, da jim primanjkuje dokazov, in so ukrenili, da naj se reč še odloži, dokler od te ali one strani luč ne posveti. Da so to vsi želeli, to je gotovo. Glavar ni namreč nikakor pokazal želje, meščanom se prikupiti, temuč od dne do dne so ga sovražili bolj, ker je neusmiljeno najmanjše vzroke porabil, da je, kakor letopisec pravi: "divjal med meščani ljubljanskimi s smrtjo in pobojem."

POSEBNOSTI

ZA TA TEDEN

Solatno olje, galona	65c
Meso za juho, od prs	8 1/2c
Teletina za ajmoht	8 1/2c
Čista mast	8 1/2c
Zmleto meso	8 1/2c
Jetra	8 1/2c
Srca	8 1/2c
Pork Shoulder, mali	12 1/2c
Okusne Wieneri	15c
Round Steak	15c
Veal Chops	15c
Sirloin Steak	17c
Suhe mesene klobase	17c

KRIZMAN'S CASH MARKETS

6220 St. Clair Ave.
1132 E. 71 St.
HEn. 1021 HEEn. 3924

KAJ SE JE ZGODILO

Novice o dogodkih doma in po svetu do-bite dnevno v
Enakopravnosti
6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 581 I

To pa tem laglje, ker mesto ni imelo samostojnega sodnika in si ga še izvoliti ni upalo.

Naenkrat pak so se reči spreobrnile na toliko, da so vsaj nekateri dobili skazano to, kar se jim je pred najbolj verjetno zdelo.

Kupec Simon Grniščak je namreč neko jutro dobil malo pi-semce, katero mu je mlad kmet prinčesel. Hitro je spoznal, da so to črke znane roke — hčere mestnega sodnika. Pisano je bilo samo malo besedi in nerazločno, ker je bil listič star in razvaljan, vendar je Simon razbral besede: "Moj oče je v poglavarjevi hiši v ječi. Mene kakor ujet-nico drže na Turjaku. Pomagajte očetu, odpustite mi mojo nekdano nevhvaležnost; če se še kedaj vrnejo časi prejšnjim enaki, ne bo za očetu človeka na svetu, kateremu bi bila več dolžna in več storiti pripravljena ko Vam."

Zdaj je imel kupec dokaz v roki in nemudoma se je lotil dela. Še tisti dan je vedelo vse mesto, da mestni sodnik Sumerek ni pobegnil, temveč da ga ima poglavar zaprtega. Meščanje so bili srditi. Tam pa tam se jih je zbiralo po gručah in posvetovalo, kako bi se dalo pomagati. Poglavarjevi ljudje so zapazili.

Balincariji pozor

Balincarska tekma pri Jakob Suselnu, na 1301 E. 54 St., se bo vršila v soboto, 18. avgusta ne pa na 11. kot je bilo poročano v oglasu zadnje soboto.

Stanovanje

iščeta mlada zakonca z enim otrokom in sicer v Collinwoodu ali Nottinghamu. Kdor ima kaj primerne naj pokliče med 4. in 6. uro zvečer KENmore 4883 M.

Ukinite poletne prehlade, vročice in zgodnji "Hay Fever" Vse posledice teh neprijetnih prehladov se hitro olajša z mojim predpisom po večletni praksi in izkušnji. Mi zajamčimo uspeh v vsakem slučaju ali pa vrnemo denar.

Imamo zdravila tudi v majhnih količinah za poizkus po 50c. Olajšanje je v teku 30 minut.
E. A. HISS
7102 St. Clair Avenue

da je večina meščanov oborožena, da vsi nekako potuhnjeno in temno gledajo. Tudi pretenja in rotenja je bilo slišati. Vendar celo popoldne je bilo še vse tiho. Čakali so meščanje, kaj bodo povedali prvaki njihovi, ki so šli k poglavarju.

Ko so pa ti prišli in povedali, da Auersperg taji, da je častite može skoro zgrdo odgnal, bil je upor gotov in se je začel s tem, da so rokodelci in kmetje zapodili nekaj glavarjevih hlapcev.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

DOBRI NAKUPI POHIŠTVA ZA SREDO, ČETRTEK, PETEK IN SOBOTO

\$9.75 Coil posteljne vzmeti	\$4.69
90 Coils v vsaki vzmeti	
\$10.50 Bombažni modroci	\$6.75
Velikosti za vsako posteljo	
\$18.50 Studio Couches, se jih lahko spremeni v posteljo	\$12.98
End mize, zgotovljene z orehovine	98c

Moderno pohištvo za spalnice, jedilnice in družabne sobe je na tej razprodaji.

Prihranite si
25% do
50%

The Krichman & Perusek Furniture Co.

15428-32 WATERLOO ROAD
blizu E. 156 St. KEnmore 0164

Iz vseh krajev širom Clevelanda se glasijo poročila o naraščajočem primanjkljaju primernih stanovanj. KUPITE SEDAJ!

1248-50 E. 81 St., blizu Superior Ave. 2 družinska hiša, 5 sob in kopalnice, vsako stanovanje. Pogoji: bančna finan- ca \$5300	1564 Spring Garden Ave. Lakewood 5 spalnic, parna gorilna, dvojna garaža, vse v dobrem stanju. Pogoji: Tako \$1700, ostalo \$1000 po 6%, bančna vknjižba \$5300
1247 E. 100 St., od Superior Ave. 2 družinska hiša, 6 sob vsako stanovanje; garaža za 2 avta. Pogoji: bančna finan- ca \$5000	3211 Barber Ave. od West 25 St. 2 družinska hiša, 6 sob spodaj, 1 sobe zgoraj, nizki davki. Pogoji: bančna finan- ca \$2900
732 E. 128 St. 4 stanovanja, 5 sob in kopalnice vsako stanovanje, posamezna gorilna vse v dobrem stanju, garaža. Pogoji: Bančna finan- ca \$7800	12631 Kadel Ave. blizu Bellaire Rd. 7 sob, dvojna garaža. Pogoji: \$5000 takoj, ostalo \$38 mesečno vključevši davke \$3500
18107 St. Clair Ave. 7 sob, lot 83x 225. Pogoji: \$1500 takoj, ostalo \$37 mesečno vključevši \$4500 davke	5823 Pilsen Ave., južno od Clark 7 sob in kopalnice, lot 77x125, nizki davki. Pogoji: bančna finan- ca \$3500

THE CITY & SUBURBAN CO.
306-318 Anisfield Building, vogal E. 9th & Huron
MAin 1645

NOMINIRAJTE GEORGE WHITE

ZA SENATORJA ZDRUŽENIH DRŽAV

"Moje postopanje kot governer v soglasju z narodno administracijo izza 4. marca, 1933, bi moralo biti dovolj velik dokaz moje simpatije z načeli, ranašajočimi se tako na relief kot na povratek boljših razmer, kakor jih je ustvaril predsednik Roosevelt" — Iz govora gvernerja White, v Zanesville, 10. julija 1934)

Mož liberalnih in progresivnih načel, mož, ki je kot governer uspešno vodil Ohio skozi resne čase, GEORGE WHITE, bo prinčesel v U. S. senat dozorelo izkušnjo in lojalnost, na katero mora predsednik računati v prihodnjem kongresu.

George White je pravi prijatelj tujcemcev

Pod njegovo vlado je bilo več tujcemcev sprejetih v službe v raznih državnih departmentih kot kdaj prej

Zaradi tega George White zasluži vašo podporo.
Volite za GEORGE WHITE
za senatorja Združenih držav

Demokratske primarne volitve, v TOREK, 14. AVGUSTA
ZA SENATORJA ZDRUŽENIH DRŽAV

GEORGE WHITE